

134
0
Muz 126

123.

n.
42.

173
SZ 574
VEZÉRKAR TÖRŐKE 4. OSZTÁLY

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

Lelt. sz.: 640

A FOLYÓ HÁBORÚ TAPASZTALATAINAK ISMERTETÉSE

(ZÁRULT: 1941. XII.)

OROSZ GYUJTÓPALACKOK.



BUDAPEST

Attila-nyomda részvénytársaság

1942.

Marz 126

M. KIR. HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKE 4. OSZTÁLY.

58.800/4. szám.

eln. 4. vkf. 1942.

4. sz.

A FOLYÓ HÁBORÚ TAPASZTALATAINAK ISMERTETÉSE

(ZÁRULT: 1941. XII.)

OROSZ GYUJTÓPALACKOK.



BUDAPEST

Attila-nyomda részvénytársaság

1942.



ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM

Lelt. sz.: 640

11.377 Attila-nyomda részvénytársaság Budapest
II. kerület, Szász Károly-utca 3-5. — Telefon: *150-080.
Igazgató: KULCSÁR ANDOR.

TARTALOMJEGYZÉK:

	Oldal
I. A gyújtópalack rendeltetése — — — —	5
II. Az egyes folyadékok tulajdonságai — — . . .	6
III. A palackok leírása és működése — — — —	7
IV. A gyújtópalackok használata — — — — —	9
V. A páncélelhárító járőr — — — — —	10
VI. A páncélelhárító osztag — — — — —	11
VII. Óvőrendszabályok és első segélynyújtás — —	12

E segédlet az eredeti orosz utasítás fordítása. Támponokat ad a védekezésre. Ha gyújtópalackokat zsákmányolunk, használjuk ugyancsak a segédletben foglalt utasítás szerint.

I. A gyújtópalack rendeltetése.

1. A gyújtópalack egyike a legegyszerűbb és legbiztosabb eszközöknek harkocsik, páncélgépkocsik, tehergépkocsik, repülőtéren álló repülőgépek és lakóközpontok rombolására. A gyújtópalack merész harcokban kézben félelmetes fegyver. Ha ügyesen és meglepően használjuk, vele nemcsak károkat okozhatunk, hanem vakrémületet idézhetünk elő s a zárt köteléket megbonthatjuk.

2. A gyújtópalack működésének az a lényege, hogy a gyújtófolyadékkal töltött palack kemény tárgyra esve széttörik, a folyadék a tárgyon szétfolyik, pillanat alatt meggyullad s igen magas hőmérséklettel elég.

A gyújtást a gyújtópalackba erősített gyufaszerű gyújtó vagy a palackba erősített fémgyújtó, vagy pedig a palackban elhelyezett, levegővel érintkezve önmagától meggyulladó folyadékkal töltött üvegcsék (ampulla) útján indítjuk.

3. A vörös hadsereg felszerelésében 2-féle anyaggal töltött gyújtópalack van:

- a) Az öngyulladó „KS” folyadékos.
- b) A Nr. 1. és 3-as jelzésű folyadékkal töltött.

II. Az egyes folyadékok tulajdonságai.

a) A „KS” folyadékok.

A palackot vagy tiszta „KS” folyadékkal, vagy a „KS” és egy másik folyadék keverékével töltik. Utóbbi a folyadékot ragadóssá teszi.

A tiszta „KS” folyadék zöldes-sárga, a keverék sötétbarna színű s mindkettő záptojásszagú.

A folyadék mind tiszta, mind kevert állapotban a levegőn önmagától meggyullad. 800—1000 C⁰ hőmérsékletet fejleszt, erős fehér füsttel és vakító fényvel ég.

A kevert „KS” folyadék rátapad a harcocsira vagy egyéb tárgyakra s így ég. Füstje a kezelőket vakítja, a hő a páncélt erősen felmelegíti s a kocsi belsejébe befolyva, mindent eléget. A motort tönkreteszi, a benzintartályt felgyújtja. A keletkezett tűz elől a legénység kénytelen a kocsiból menekülni.

Ruhára kerülve az anyag a ruhát elégeti s a testen súlyos égési sebeket okoz.

A kevert „KS” folyadékos palack égési ideje 2—3 perc.

A tiszta „KS” folyadék ugyanúgy ég, mint a kevert, de nem tapad annyira s a palack égési ideje kevesebb, (1.5—2 perc).

Az égő „KS” folyadék eloltása igen nehéz. Oltása homokkal, földdel vagy vízzel lehetséges. Oltásnál azonban ügyelni kell arra, hogy az égő anyagra szórt föld, homok teljesen és vastagon takarja be az égő

anyagot, mert különben levegőhöz jutva, újra meggyullad. Hasonló az eset vízzel való oltásnál, ahol is a kevés reáöntött víz elpárolgása után újra lángra kap.

b) A Nr. 1. és 3. folyadék.

A Nr. 1. folyadék sárgásszínű, ragadós. Fémfelületeken könnyen folyik szét és erősen tapad. Kevés fekete füstképződés mellett 700—800 C^o-os hőmérsékletet fejleszt. A palack égési ideje 40—50 másodperc. Elégése után a felületen egy kemény, át nem látszó réteg marad vissza. Hatásmód: mint a KS-nál.

Földdel, homokkal, vízzel oltható, vagy köpenynyel, sátorlappal, egyéb hasonlóval égése elfojtható. Kialvás után újra nem gyullad meg.

A Nr. 3. folyadék a Nr. 1. folyadéknál hígabb s ragadósabb. Színe a vörösesbarnától a világos zöldes-sárga színig váltakozó. Palackjának égési ideje 1 perc.

Tulajdonságai és hatásmódja a Nr. 1-éhoz teljesen hasonló.

III. A palackok leírása és működése.

a) A „KS” folyadékkal töltött gyújtópalack.

Palackként 0.5 és 0.7 literes közönséges sörösüveget használnak. (Az orosz sörösüveg vékonyabb falú, mint a nálunk használt, fehér színű és hosszában bordázott.) A nem teljesen teleöntött palackba a folyadék fölé még egy réteg vizet és kőolajat öntenek, hogy a folyadékot így a levegőtől teljesen elzárják. A megtöltött palackot gumidugóval dugaszolják s a dugót dróttal vagy szigetelőszalaggal megerősítik.

Szállítás: A palackokat ládában szállítják. A ládába helyezett palackok térközeit földdel töltik ki, hogy ne rázódhassanak, (a könnyebb súly miatt lebe-

tőleg agyagmentes földet használjunk). A ládákat „lent” és „fent” jelzéssel látják el.

A gyújtópalackokkal telt ládák kezelésekor ügyeljünk a következőkre:

1. a ládákat forgatni vagy dobálni nem szabad;
2. a ládák állapotát kísérjük mindig figyelemmel. Ha valamelyik ládából füst jönne ki, nyissuk azonnal fel és állapítsuk meg, melyik palack füstöl. A füstölő palackot óvatosan, gumikesztyűvel emeljük ki és ássuk el. A kivett palack helyét töltjük meg földdel;
3. ha egy vagy több palack erősen égni kezdene, homokkal, földdel oltjuk, anélkül, hogy a ládából ki vennénk.

Hordmód: Rakaszokkal ellátott zsákokban. (Tejesüveghordó-zsákhhoz hasonló.) Ha a zsák nem volna rakaszokra osztva, a palackok közé rongyot, papírt, szalmát, füvet tegyünk.

Elg-es tűzkörletben a zsákot elővigyázatosan vigyük a bal kézben. Egyébként szíjával a vállon hordjuk.

b) A Nr. 1. és 3. folyadékkal töltött palack.

Töltéshez 0.5 és 0.75 literes rendes vizes vagy más üveget használunk. Az üveget nyakig töltik folyadékkal, majd dugóval elzárják.

Minden palackhoz különleges gyufagyújtó vagy egy fémgyújtó van szerelve, vagy pedig a kémiai gyújtáshoz szolgáló üvegese a palackban van elhelyezve.

aa) A *gyufagyújtó* egy, a gyufa fejéhez hasonló anyaggal bevont rudacska. Minden palack hengeres oldalához gumigyűrűvel 2 drb. ilyen gyufarudacs kát erősítenek. A gyújtófejet meggyújtják a gyufaskatulya felületén vagy pedig az erre a célra szolgáló dörzslapon.

bb) A *fémgyújtó* egy cső, amelybe az alátétből,

gyújtó-kalapocskából, rúgóból, biztosítékból és rögzítőből álló töltény kerül.

Dobás előtt a biztosítékot eltávolítjuk, amelyik a rögzítőt szabaddátéve, a rugót és a kalapocskát az alátéthez szorítja.

Felütődéskor a töltény működésbe jön és a folyadékot meggyújtja. A fémgyújtót zsineggel erősítjük a palackhoz.

cc) A *kémiai* gyújtáshoz szolgáló folyadékkal töltött üvegcsét (ampulla) a palackban helyezzük el. A palack felütődésekor az üvegcsé is széttörik s a benne lévő anyag a gyújtófolyadékkal és a levegővel keveredve a keveréket lángra lobbantja.

Bevetésénél, a dugó könnyebb kezelhetősége céljából, fűzzünk rajta egy spárgát át, amelynek a végére görcsöt kötünk.

A palackok *szállítása és hordása* olyan, mint a „KS” palackoknál.

A palackokhoz tartozó gyújtókat ládába csomagolják. (Palackonként 1 fém vagy 2 gyufagyújtó, utóbbi gyújtáshoz 3 palack után 1 gyufadörzslap, vagy pedig palackonként 1 üvegcsé.)

Egyéb kezelés hasonló, mint a „KS” palackoknál.

IV. A gyújtópalackok használata.

Minden ember 3 drb. (lehetőleg 1 drb. „KS” és 2 drb. Nr. 1., illetve 3. folyadékos) palackot visz magával.

A csatár a palackokat gyalogsági és tüzérségi tűztől óvja meg.

Pc. jművek (gjmű-vek) megjelenésekor helyezze készenlétbe a palackokat, de közben figyelje mozgá-

sukat. Gyufagyújtós gyujtónál tépje le a gyufafejről a védőpapírt.

Ha a pc. jmű (gjmű) 15—20 m. távolságra ért, először egy „KS” palackot dobjon a járműre. Ezután dobja a Nr. 1. és 3-ast.

A palack eldobása előtt gyufagyújtós berendezésnél gyujtsa meg a gyufafejet, fémgyujtósnál távolítsa el a biztosítékot.

A „KS” folyadékos, valamint a fém- és üvegcsogyújtós palackokat mindig az üveg testénél fogva dobja. A gyufagyújtós palackokat nyakuknál fogva, vagy más alkalmas módon is dobhatja.

A palackokat térdelő vagy álló testhelyzetből dobja s arra törekedjék, hogy a legérzékenyebb részt, mint motort, figyelő- és löréseket, eltalálja.

Jó találatok esetén 2—3 palackkal egy pc. jmű (gjmű) leküzdhető.

V. A páncélelhárító járőr.

Egy páncélelhárító járőr 2—3 emberből áll.

Ezek közül 1 pk. (gsz. vagy géppi-lyal felszerelve), 1 vagy 2 fő gyujtópalackos (gyujtópalackokkal és kézigránátokkal felszerelve).

A jőr. pk. kötelességei.

1. Fedezéket keres, ahonnan gyujtópalackot és kézigránátot könnyen és rejtve lehet dobni. (Ha nincs, készíteni kell.)

2. Megszervezi a figyelést.

3. Gsz-t tüzelőállásba helyezi.

4. A gyujtópalackokat készenlétbe helyezi. (Ellenőrzi, hogy a gyujtókészülék a palackra fel van-e

erősítve, illetve az üvegcsék benne vannak-e a palacokban.)

5. Pc-osok leküzdésére kézigránátkötegeket helyeztet készenlétbe. 5 drb. kézigránátból álló köteget készített oly módon, hogy egyik kgr-ot fordítva köti be s használatkor ennél fogva dobja a hernyólánc alá.

6. A fedezék körül megjelölteti a 15—20 m-es távolságot.

Ha egy pc. jmű a fészektől 15—20 m. távolságra ér „Páncélosra tüzelj!” vezényszóval kidobhatja a palacokat, majd ha az anyag égni és füstölni kezd, elrendeli a kgr. köteg kidobását.

A pc. jmű legénységét figyelni s őket megsemmisíteni vagy foglyul ejteni igyekszik.

A feladat megoldása után, vagy ha a járőr eszközei elfogytak, a járőrrel rejtve a kijelölt gyülekezőhelyre megy.

VI. Páncélelhárító osztagok.

Az elhárításhoz rendszerint több jőr-t alkalmazunk.

A jőr-ök a terepen sakktáblaszerűen helyezkednek el. Hézag nélküli lezáráshoz a jőr-ök legfeljebb 25—30 m. távolságra legyenek egymástól s tartsanak egymással jobbról-balról állandó összeköttetést.

Az og. pk. kötelességei.

1. Szemrevételezés és az elg-es páncélosok valószínű előnyomulási vonalainak megállapítása.
2. A jőr-ök elhelyezése, állásainak kijelölése.
3. Az egyes jőr-ök feladatainak megállapítása pc. jármű megjelenése esetén.

4. Jel megállapítása a palackok kidobására.
5. Palack, kézigránát és lőszerutánpótlás megszervezése.
6. Gyülekező helyek megállapítása, ahová a jőrök a feladat elvégzése után gyülekeznek.
7. Pk. tartózkodási helyének és a segélyhelynek kijelölése.

A végrehajtást általában az összműködés, merészség és vakmerőség jellemezze.

A terepen elhelyezkedett og. az él hk-kat (gjműveket) hagyja elmenni s az egész oszlopot igyekezzék egyszerre megtámadni.

Elg-es repülőterek, anyagkészletek, törzsek elleni támadáskor a célokat s főleg a hozzájuk vezető megközelítési vonalakat előzetesen fel kell deríteni.

VII. Óvórendszabályok és első segélynyújtás.

A fedezékben a palackokat, különösen a „KS” folyadékost, külön rekeszekbe helyezzük el.

Óvóhelyekben a palackoknak lyukakat készítünk olyan helyeken, ahol ütődések ellen is védve vannak.

A palackokat elővigyázattal kezeljük. Elsősorban ütődésektől óvjuk. Ha egy palack eltörne, állítsuk a többitől félre s ássuk el.

Ügyeljünk, hogy égő folyadék a ruhára, vagy bőrre ne kerüljön. Ha ez megtörténne, a ruhát dobjuk le magunkról s földdel, homokkal és vízzel oltjuk el.

Égett testrészezt tegyük vizes ruhát vagy vásznat.



ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár



84709892

DR

